Валюта рыногу

(2014-жыл апрель)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

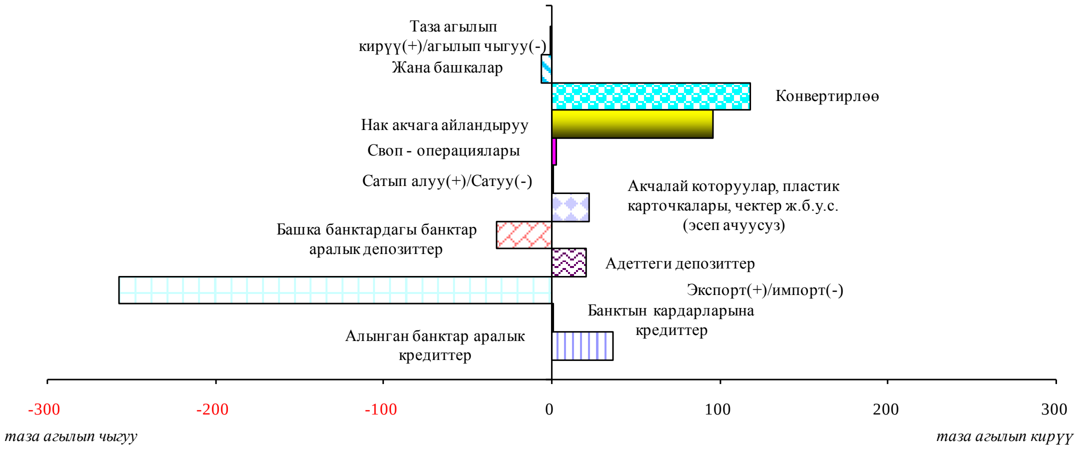

Апрель айында АКШ валютасынын алмашуу курсу бир АКШ доллары үчүн 54,4813 сомдон 53,9615 сомго чейин төмөндөгөн тенденция байкалган, бул банктар аралык валюта рыногунда нак эмес валютаны сатып алуу-сатуу көлөмүнүн бир айлык көрсөткүчүн төмөндөтүүдөн улам болгон (2013-жылдын апрель айында курс өткөн айга салыштырмалуу 0,4 пайызга өскөн). Эсептик курсту төмөндөтүүнүн негизги баскычы кароого алынган мезгилдин акырына туура келген. Рыноктун ири катышуучулары тарабынан валютанын мурунтан калыптанып калган жогорку деңгээлдеги суроо-талабына сунушту колдоо, негизинен, банктар аралык кредиттерди алуунун, акча каражаттарын нак акчага айландыруунун, ошондой эле банктардын конвертациондук операцияларды ишке ашыруунун жыйынтыгында алынган доллардардын эсебинен ишке ашырылган (1-график.

Кароого алынган мезгил аралыгында чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү 3,7 пайызга өсүп, 46,8 млрд. сом өлчөмүндө түптөлгөн. Ага алмашуу бюролорунун нак акчаларга байланыштуу ишке ашырган операциялар сегментинде иш жигери 14,9 пайызга, сандык көрсөткүчтө 17,0 млрд. сомго чейин кыйла жогорулашы себеп болгон. Мындан тышкары, коммерциялык банктардын нак акчаларга байланыштуу ишке ашырган операцияларынын көлөмү 21,7 млрд. сомго чейин басаңдаган, бул өткөн айдын ушундай эле көрсөткүчүнөн 0,4 пайызга төмөн. Коммерциялык банктардын нак эмес акчаларга байланыштуу ишке ашырган операцияларынын көлөмү 5,0 пайызга төмөндөп, 8,1 млрд. сомго азайган.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү 15,9 пайызга төмөндөө менен 130,7 млн. АКШ долларына чейин азайган. Кароого алынган мезгил аралыгында Улуттук банк чет өлкө валютасын сатуу (2013-жылдын тиешелүү мезгил аралыгында чет өлкө валютасын нак эмес формада сатуу боюнча интервенциялар 14,7 млн. сом суммасында жүргүзүлгөн) жана сатып алуу боюнча интервенцияларды ишке ашырган эмес (2-график).

2-график. АКШ доллар курсунун динамикасы

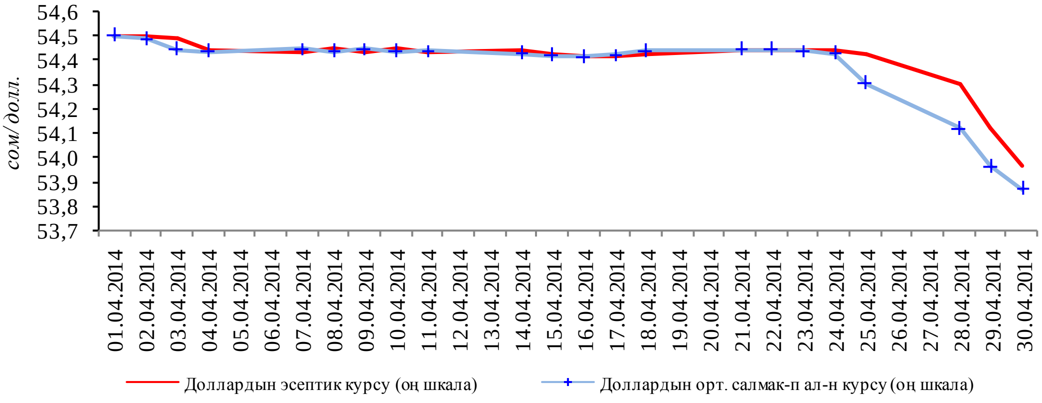

Кароого алынган мезгил аралыгында Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларды ишке ашырган эмес.

Валюталарды негизги түрлөрү боюнча бөлүштүрүүдө АКШ доллары, орус рубли, евро жана валюталар боюнча ишке ашырылган операциялардын көлөмү жогорулагандыгы байкалган. Мында ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: евро менен ишке ашырылган операциялардын салыштырма салмагы 0,2 пайыздык пунктка, 1,8 пайызга чейин; орус рубли менен ишке ашырылган операциялардын салыштырма салмагы 1,4 пайыздык пунктка, 32,6 пайызга чейин; башка валюталарда 0,01 пайыздык пунктка, 0,02 пайызга чейин жогорулаган. АКШ долларында ишке ашырылган операциялардын үлүшү ай ичинде 1,2 пайыздык пунктка төмөндөө менен 61,5 пайызды түзгөн, казак теңгеси менен ишке ашырылган операциялардын үлүшү 0,4 пайыздык пунктка төмөндөп, 4,1 пайызды түзгөн.

3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

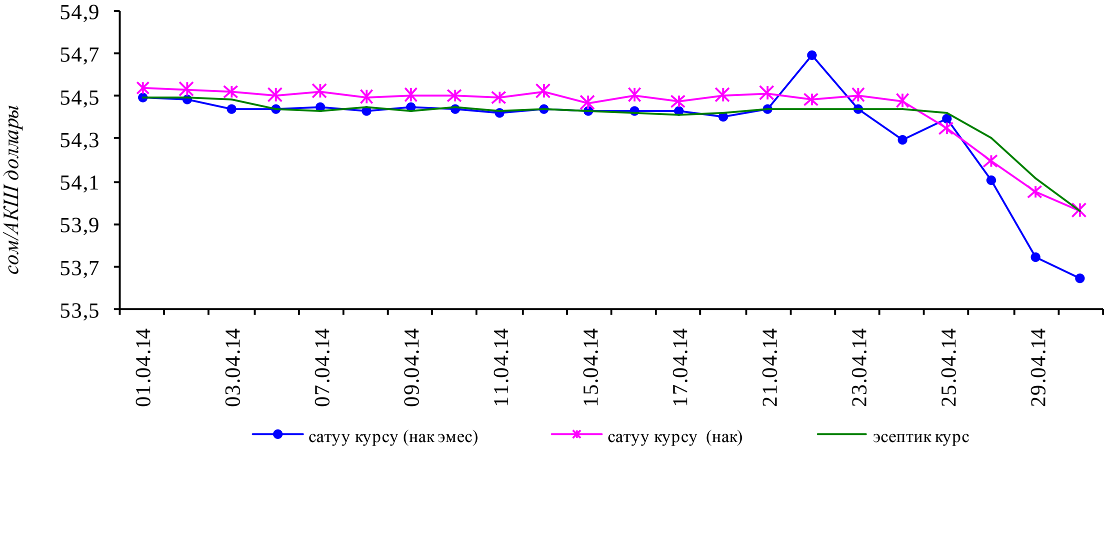

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

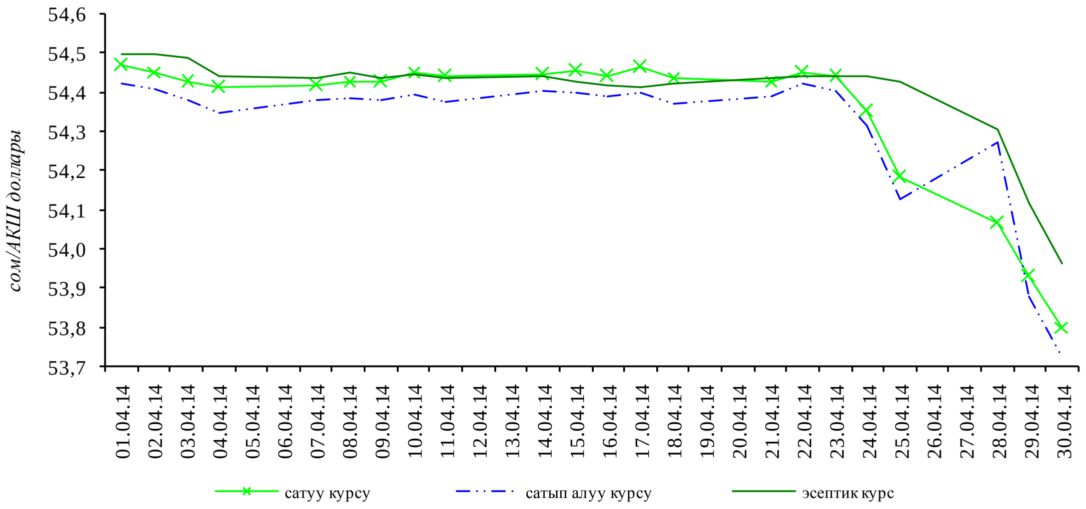

5-график. Алмаштыруу бюролорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

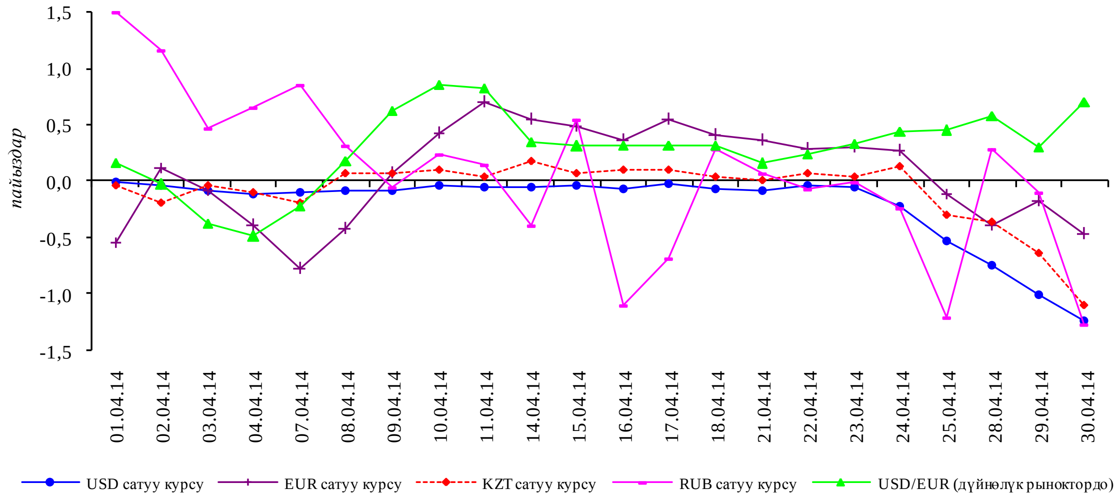

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары	
			Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
2013	04	28 218,6	4 969,0	17,6	19 157,7	67,9	4 092,0	14,5
	05	26 955,3	5 200,4	19,3	18 183,9	67,5	3 570,9	13,3
	06	28 266,2	4 678,1	16,6	19 944,9	70,6	3 643,2	12,9
	07	37 930,0	5 752,4	15,2	27 754,2	73,2	4 423,4	11,7
	08	38 826,0	6 616,9	17,0	28 199,8	72,6	4 009,3	10,3
	09	39 130,5	6 104,3	15,6	29 125,7	74,4	3 900,5	10,0
	10	42 897,0	7 102,4	16,6	31 612,2	73,7	4 182,4	9,8
	11	33 607,6	4 884,3	16,6	24 675,1	73,4	4 048,2	12,1
	12	36 538,7	4 492,4	14,5	27 766,9	76,0	4 279,3	11,7
2014	01	24 803,9	2 945,5	12,3	18 519,1	74,7	3 339,2	13,5
	02	30 071,0	7 961,2	11,9	17 994,7	59,8	4 115,0	13,7
	03	45 081,1	8 512,6	26,5	21 763,0	48,3	14 805,5	32,8
	04	46 760,3	8 085,1	17,3	21 670,9	46,3	17 004,3	36,4

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар	
		көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
2013	04	28 218,6	17 043,6	60,4	954,3	3,4	7 487,5	26,5	2 722,6	9,6	10,6	0,0
	05	26 955,3	15 437,5	57,3	889,9	3,3	7 674,7	28,5	2 942,7	10,9	10,3	0,0
	06	28 266,2	16 175,0	57,2	961,9	3,4	8 522,8	30,2	2 597,1	9,2	9,5	0,0
	07	37 930,0	22 098,6	58,3	1 035,7	2,7	11 164,6	29,4	3 615,8	9,5	15,5	0,0
	08	38 826,0	22 692,5	58,5	1 210,1	3,1	10 660,6	27,5	4 253,1	11,0	9,7	0,0
	09	39 130,5	23 373,9	59,7	1 091,5	2,8	11 996,7	30,7	2 655,5	6,8	13,0	0,0
	10	42 897,0	25 505,5	59,5	1 594,2	3,7	12 772,4	29,8	3 016,8	7,0	8,2	0,0
	11	33 607,6	20 652,9	61,5	1 017,2	3,0	9 355,4	27,8	2 575,5	7,7	6,7	0,0
	12	36 538,7	22 098,3	60,5	860,5	2,4	11 222,1	30,7	2 348,7	6,4	9,0	0,0
2014	01	24 803,9	15 311,8	61,7	746,4	3,0	7 694,2	31,0	1 044,2	4,2	7,3	0,0
	02	30 071,0	21 360,4	71,0	811,7	2,7	6 903,4	23,0	986,6	3,3	8,8	0,0
	03	45 081,1	28 272,0	62,7	704,4	1,6	14 064,5	31,2	2 034,4	4,5	5,9	0,01
	04	46 760,3	28 744,6	61,5	837,9	1,8	15 243,2	32,6	1 925,7	4,1	8,9	0,02

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2013	04	48,1717	63,0543	1,5412	0,3185	0,4%	2,5%	-0,1%	0,2%
	05	48,2300	62,5230	1,5268	0,3192	0,1%	-0,8%	-0,9%	0,2%
	06	48,6409	63,4543	1,4867	0,3207	0,9%	1,5%	-2,6%	0,5%
	07	48,8745	64,8613	1,4860	0,3192	0,5%	2,2%	0,0%	-0,5%
	08	48,7243	64,5305	1,4655	0,3189	-0,3%	-0,5%	-1,4%	-0,1%
	09	48,6197	65,6731	1,5032	0,3165	-0,2%	1,8%	2,6%	-0,7%
	10	48,5027	66,7809	1,5128	0,3143	-0,2%	1,7%	0,6%	-0,7%
	11	48,9590	66,6234	1,4750	0,3186	0,9%	-0,2%	-2,5%	1,4%
	12	49,2470	67,7048	1,5047	0,3206	0,6%	1,6%	2,0%	0,6%
2014	01	50,4158	68,6613	1,4304	0,3241	2,4%	1,4%	-4,9%	1,1%
	02	52,4359	71,6379	1,4545	0,2849	4,0%	4,3%	1,7%	-12,1%
	03	54,4813	74,6884	1,3723	0,2993	3,9%	4,3%	-5,7%	5,1%
	04	53,9615	74,8365	1,5116	0,2964	-1,0%	0,2%	10,2%	-1,0%

4-таблица. Алмашуу бюролорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо чиеленишкен четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2013	04	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,5%	2,3%	-0,2%	0,0%
	05	0,2%	0,5%	0,6%	0,7%	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%	-0,4%	-1,0%	0,4%
	06	0,2%	0,4%	0,7%	0,7%	0,1%	0,2%	0,3%	0,1%	0,5%	1,1%	-2,7%	0,1%
	07	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,8%	1,8%	0,8%	-0,3%
	08	0,3%	0,5%	0,7%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	-0,4%	-0,1%	-2,9%	-0,4%
	09	0,3%	0,4%	0,6%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	-0,1%	1,7%	4,1%	-0,3%
	10	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	-0,3%	1,6%	0,8%	-0,5%
	11	0,2%	0,4%	0,6%	0,6%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,9%	0,0%	-2,2%	0,8%
	12	0,3%	0,4%	0,6%	0,6%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,8%	1,0%	0,9%	0,1%
2014	01	0,3%	0,4%	0,7%	0,8%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	2,0%	1,7%	-3,8%	2,2%
	02	0,4%	0,6%	0,6%	2,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	8,0%	8,5%	4,2%	-9,5%
	03	0,2%	0,6%	0,2%	0,7%	0,1%	0,4%	0,3%	0,3%	0,1%	1,1%	1,9%	1,9%
	04	0,1%	0,2%	10,2%	-1,0%	0,0%	0,2%	0,4%	0,1%	-1,2%	-0,5%	-1,3%	-1,1%